

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. liepos 29 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas – Asmens perdavimas Jungtinei Karalystei, siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą – Vykdančiosios teisminės institucijos jurisdikcija – Pagrindinės teisės pažeidimo rizika – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 49 straipsnio 1 dalis ir 52 straipsnio 3 dalis – Principas *nullum crimen, nulla poena sine lege* – Šiam asmeniui nepalankus lygtinio paleidimo tvarkos pakeitimas“

Byloje C-202/24 (*Alchaster*)ⁱ

dėl *Supreme Court* (Aukščiausiasis Teismas, Airija) 2024 m. kovo 7 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2024 m. kovo 14 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje dėl Europos arešto orderių vykdymo; orderiai išduoti dėl

MA,

dalyvaujant

Minister for Justice and Equality,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas L. Bay Larsen (pranešėjas), kolegijų pirmininkai K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan, T. von Danwitz, F. Biltgen ir Z. Csehi, teisėjai S. Rodin, A. Kumin, N. Jääskinen, M. L. Arastey Sahún ir M. Gavalec,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorė A. Lamote, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2024 m. birželio 4 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Minister for Justice and Equality* ir Airijos, atstovaujama *Chief State Solicitor* M. Browne, D. Curley, S. Finnegan ir A. Joyce, padedamų SC J. Fitzgerald ir BL A. Hanrahan,

* Proceso kalba: anglų.

ⁱ Šios bylos pavadinimas yra išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies tikrojo vardo ar pavardės.

- MA, atstovaujamo BL S. Brittain, SC M. Lynam, *solicitor* C. Mulholland ir SC R. Munro,
 - Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos Z. Biró-Tóth ir M. Z. Fehér,
 - Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos S. Fuller, padedamo *barristers* V. Ailes, J. Pobjoy ir KC J. Eadie,
 - Europos Komisijos, atstovaujamos H. Leupold ir F. Ronkes Agerbeek ir J. Vondung,
- susipažinęs su 2024 m. birželio 27 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo (OL L 149, 2021, p. 10; toliau – PBS), siejamo su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 49 straipsnio 1 dalimi ir 52 straipsnio 3 dalimi, išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas siekiant Airijoje įvykdyti keturis Europos arešto orderius, Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės teismų išduotus dėl MA baudžiamojo persekiojimo tikslais.

Teisinis pagrindas

Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija

- 3 Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, pasirašytos Romoje 1950 m. lapkričio 4 d. (toliau – EŽTK), 7 straipsnio 1 dalyje numatyta:
„Niekas negali būti nuteistas už veiksmus ar neveikimą, kurie pagal jų padarymo metu galiojusius valstybės įstatymus arba tarptautinę teisę nebuvo laikomi nusikaltimais. Taip pat negali būti skiriama sunkesnė bausmė negu ta, kuri buvo taikoma nusikaltimo padarymo metu.“

Sąjungos teisė

Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR

- 4 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 34) 6 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:
„Šiame pagrindų sprendime numatytas Europos arešto orderis baudžiamosios teisės srityje yra pirmoji konkreti priemonė, įgyvendinanti abipusio pripažinimo principą, kurį Europos Vadovų Taryba pavadino teismo bendradarbiavimo „kertiniu akmeniu“.“

5 Šio pagrindų sprendimo 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Europos arešto orderis yra teisminis sprendimas, kurį išduoda valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų [suintų] ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę [siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą arba laisvės atėmimo bausmę], arba sprendimą dėl įkalinimo.“

Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos

6 Susitarimo dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020, p. 7) 126 straipsnyje nurodyta:

„Nustatomas pereinamasis, arba įgyvendinimo, laikotarpis, kuris prasideda šio Susitarimo įsigaliojimo dieną ir pasibaigia 2020 m. gruodžio 31 d.“

PBS

7 PBS 23 konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„MANYDAMOS, kad Jungtinės Karalystės ir [Europos] Sąjungos bendradarbiavimas, susijęs su nusikalstamų veikų prevencija, tyrimu, išaiškinimu arba patraukimu baudžiamojon atsakomybėn už jas ir bausmių vykdymu, įskaitant apsaugą nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevenciją, užtikrins galimybę sustiprinti Jungtinės Karalystės ir Sąjungos saugumą[.]“

8 PBS 1 straipsnyje nustatyta:

„Šiuo Susitarimu, paisant kiekvienos Šalies autonomiškumo bei suvereniteto, nustatomas plataus masto Šalių tarpusavio santykių gerovės ir geros kaimynystės erdvėje, kuriai būdingi bendradarbiavimu grindžiami glaudūs bei taikūs santykiai, pagrindas.“

9 PBS 3 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Šalys, vadovaudamosi visapusiškos tarpusavio pagarbos ir geros valios principais, padeda viena kitai vykdyti iš šio Susitarimo ir bet kurio papildomojo susitarimo kylančias užduotis.“

10 PBS 522 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šios dalies tikslas – nustatyti valstybių narių ir Sąjungos institucijų, įstaigų, organų bei agentūrų ir Jungtinės Karalystės teisėsaugos ir teisminių bendradarbiavimą nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ir baudžiamojo persekiojimo už jas, taip pat pinigų plovimo bei terorizmo finansavimo prevencijos ir kovos su šiomis nusikalstamomis veikomis srityse.“

11 PBS 524 straipsnyje nurodyta:

„1. Šioje dalyje numatytas bendradarbiavimas grindžiamas ilgalaike Šalių ir valstybių narių pagarba demokratijai, teisinei valstybei ir asmenų pagrindinių teisių ir laisvių, įskaitant nustatytąsias Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje[,] [Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos priimtoje 1948 m. gruodžio 10 d.] ir [EŽTK], apsaugai ir toje konvencijoje nustatytų teisių ir laisvių įgyvendinimo šalies viduje svarba.“

2. Nė viena šios dalies nuostata nekeičiama pareiga gerbti pagrindines teises ir teisės principus, įtvirtintus visų pirma [EŽTK], o Sąjungos ir jos valstybių narių atveju – [Chartijoje].

12 PBS 596 straipsnyje nustatyta:

„Šios antraštinės dalies tikslas – užtikrinti, kad ekstradicijos sistema tarp valstybių narių ir Jungtinės Karalystės būtų grindžiama perdavimo pagal arešto orderį mechanizmu, laikantis šios antraštinės dalies sąlygų.“

13 PBS 599 straipsnio 3 dalis suformuluota taip:

„Atsižvelgiant į 600 straipsnį, 601 straipsnio 1 dalies b–h punktus ir 602, 603 bei 604 straipsnius, valstybė negali atsisakyti vykdyti arešto orderio, išduoto dėl toliau nurodyto elgesio, jei toks elgesys baudžiamas laisvės atėmimu arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – bent 12 mėnesių:

a) bet kurio asmens, kuris padeda asmenų grupei, veikiančiai siekiant bendro tikslo, įvykdyti vieną ar kelias nusikalstamas veikas terorizmo srityje, nurodytas 1977 m. sausio 27 d. Strasbūre priimtos Europos konvencijos dėl kovos su terorizmu 1 ir 2 straipsniuose <...>; arba

b) terorizm[ą], kaip apibrėžta 45 priede.“

14 PBS 600 ir 601 straipsniuose atitinkamai išdėstyti arešto orderio privalomo nevykdymo pagrindai ir kiti arešto orderio nevykdymo pagrindai.

15 PBS 602 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Vykdyti arešto orderį negali būti atsisakoma remiantis tuo, kad vykdančioji valstybė nusikalstamą veiką gali laikyti politiniu nusikaltimu, su politiniu nusikaltimu susijusia nusikalstama veika arba [dėl] politini[ų] motyv[ų] padaryta nusikalstama veika.

2. Tačiau tiek Jungtinė Karalystė, tiek Sąjunga bet kurios iš savo valstybių narių vardu gali Specialiajam teisėsaugos ir teismo bendradarbiavimo komitetui pranešti, kad 1 dalis bus taikoma tik:

a) Europos konvencijos dėl kovos su terorizmu 1 ir 2 straipsniuose nurodytoms nusikalstamoms veikoms;

b) nusikalstamiems susitarimams ar susivienijimams[,] siekiant įvykdyti vieną ar daugiau nusikalstamų veikų, nurodytų Europos konvencijos dėl kovos su terorizmu 1 ir 2 straipsniuose, jei tie nusikalstami susitarimai ir susivienijimai atitinka šio Susitarimo 599 straipsnio 3 dalyje nurodytą elgesio apibūdinimą; ir

c) terorizmui, kaip jis apibrėžtas šio Susitarimo 45 priede.“

16 PBS 603 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:

„1. Vykdyti arešto orderį negali būti atsisakoma remiantis tuo, kad prašomas perduoti asmuo yra vykdančiosios valstybės pilietis.

2. Tiek Jungtinė Karalystė, tiek Sąjunga bet kurios iš savo valstybių narių vardu gali Specialiajam teisėsaugos ir teismo bendradarbiavimo komitetui pranešti, kad jų piliečiai nebus perduodami arba kad perduoti jų piliečius bus galima tik tam tikromis nustatytais sąlygomis. Pranešimas grindžiamas priežastimis, susijusiomis su Jungtinės Karalystės arba valstybės, kurios vardu buvo pateiktas pranešimas, vidaus teisinės sistemos pagrindiniais principais arba praktika. Tokiu atveju atitinkamai Sąjunga bet kurios iš savo valstybių narių vardu arba Jungtinė Karalystė per pagrįstą laikotarpį nuo kitos Šalies pranešimo gavimo gali pranešti Specialiajam teisėsaugos ir teismo bendradarbiavimo komitetui, kad atitinkamai valstybės narės arba Jungtinės Karalystės vykdančiosios teisminės institucijos gali atsakyti perduoti savo šalies piliečius tai valstybei arba kad toks perdavimas leidžiamas tik tam tikromis nustatytais sąlygomis.“

17 PBS 604 straipsnio c punkte nustatyta:

„Vykdančiajai teisminei institucijai vykdant arešto orderį gali būti taikomos šios garantijos:

<...>

c) jei yra pagrįstų priežasčių manyti, kad yra realus pavojus prašomo perduoti asmens pagrindinių teisių apsaugai, vykdančioji teisminė institucija, prieš nusprendama, ar vykdyti arešto orderį, atitinkamai gali reikalauti papildomų garantijų dėl elgesio su prašomu perduoti asmeniu po jo perdavimo.“

18 PBS 613 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„Jei vykdančioji teisminė institucija mano, kad išduodančiosios valstybės perduotos informacijos nepakanka sprendimui dėl perdavimo priimti, ji paprašo, kad būtina papildoma informacija, visų pirma susijusi su 597 straipsniu, 600–602 straipsniais, 604 ir 606 straipsniais, būtų pateikta skubos tvarka, ir gali nustatyti jos gavimo terminus. <...>“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 19 *Magistrates' Courts of Northern Ireland* (Šiaurės Airijos magistratų teismai, Jungtinė Karalystė) *District Judge* (apygardos teisėjas) išdavė keturis MA arešto orderius dėl su terorizmu susijusių nusikalstamų veikų, padarytų laikotarpiu nuo 2020 m. liepos 18 d. iki 2020 m. liepos 20 d.; už kai kurias iš jų gali būti skiriama maksimali laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė.
- 20 2022 m. spalio 24 d. nuosprendžiu ir tos pačios dienos bei 2022 m. lapkričio 7 d. nutartimis *High Court* (Aukštasis teismas, Airija) nurodė perduoti MA Jungtinei Karalystei ir neleido jam pateikti apeliacinio skundo *Court of Appeal* (Apeliacinis teismas, Airija).
- 21 2023 m. sausio 17 d. nutartimi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas – *Supreme Court* (Aukščiausiasis Teismas, Airija) leido MA pateikti kasacinį skundą dėl šio *High Court* (Aukštasis teismas) nuosprendžio ir šių nutarčių.
- 22 MA prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme nurodė, kad jo perdavimas Jungtinei Karalystei būtų nesuderinamas su *nullum crimen, nulla poena sine lege* principu.
- 23 Šiuo klausimu šis teismas pažymi, kad PBS yra numatytas perdavimo mechanizmas, taikomas tarp Jungtinės Karalystės ir valstybių narių. Atsižvelgdamas į šio mechanizmo ir Pagrindų sprendimu 2002/584 nustatyto mechanizmo, taip pat Airijos teisės aktų, kuriais šis pagrindų

sprendimas perkeltas į nacionalinę teisę ir PBS tapatumą, jis laikosi nuomonės, kad pagal šiuos Airijos teisės aktus ir minėtą pagrindų sprendimą Jungtinė Karalystė turi būti vertinama taip, lyg ji būtų valstybė narė.

- 24 Minėtas teismas pažymi, kad MA perdavimo Jungtinei Karalystei ir nuteisimo laisvės atėmimo bausme atveju galimas jo lygtinis paleidimas bus reglamentuojamas Jungtinės Karalystės teisės aktais, priimtais po to, kai buvo tariamai padarytos nusikalstamos veikos, už kurias jis persekiojamas.
- 25 Iš tikrųjų nuo 2021 m. balandžio 30 d. Šiaurės Airijoje (Jungtinė Karalystė) buvo iš dalies pakeista lygtinio paleidimo tvarka. Iki šio pakeitimo asmuo, nuteistas už tam tikras nusikalstamas veikas, susijusias su terorizmu, galėjo būti automatiškai lygtinai paleistas į laisvę, atlikęs pusę jam skirtos bausmės. Pagal nuo šios datos galiojančią tvarką tokio asmens lygtinį paleidimą turi patvirtinti specializuota institucija ir jis gali įvykti tik šiam asmeniui atlikus du trečdalius jam skirtos bausmės.
- 26 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas atmetė argumentą, kad atgaline data padaryti bausmės atlikimo laiko sutrumpinimo ar paleidimo nesuėjus terminui sistemų pakeitimai yra EŽTK 7 straipsnio pažeidimas. Vis dėlto 2013 m. spalio 21 d. Sprendime *Del Río Prada prieš Ispaniją* (CE:ECHR:2013:1021JUD004275009) Europos Žmogaus Teisių Teismas nusprendė, kad priemonės, kurių imamasi vykdant bausmę, gali turėti įtakos jos apimčiai. Taigi, siekiant priimti sprendimą pagrindinėje byloje, svarbu nustatyti, ar šiuo sprendimu iš dalies pakeista ankstesnė Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencija.
- 27 2023 m. balandžio 19 d. sprendime *Supreme Court of the United Kingdom* (Jungtinės Karalystės Aukščiausiasis Teismas) nusprendė, kad naujos lygtinio paleidimo tvarkos taikymas nuo 2021 m. balandžio 30 d. nusikalstamoms veikoms, padarytoms iki jos įsigaliojimo, nėra nesuderinamas su EŽTK 7 straipsniu, nes pagal šią tvarką tik pakeičiama atitinkamų asmenų laisvės atėmimo bausmių vykdymo tvarka, nedidinant šių bausmių trukmės.
- 28 Šiomis aplinkybėmis atsižvelgdamas, be kita ko, į Jungtinės Karalystės teismų sistemos suteiktas garantijas dėl EŽTK taikymo, į tai, kad neįrodytas sisteminis trūkumas, dėl kurio būtų galima daryti prielaidą, kad MA perdavimo atveju būtų pažeistos EŽTK garantuojamos teisės, ir į MA turimą galimybę pateikti skundą Europos Žmogaus Teisių Teismui, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atmetė MA argumentus, susijusius su EŽTK 7 straipsnio pažeidimo grėsme.
- 29 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar galima padaryti panašią išvadą dėl Chartijos 49 straipsnio 1 dalies pažeidimo rizikos.
- 30 Šiuo klausimu šis teismas pažymi: kadangi Chartijos 49 straipsnio 1 dalis atitinka EŽTK 7 straipsnio 1 dalį, pagal Chartijos 52 straipsnio 3 dalį šių dviejų nuostatų taikymo sritis iš esmės turi būti tokia pat. Taigi būtų galima remtis argumentais, pateiktais dėl EŽTK 7 straipsnio 1 dalies, neatliekant papildomų patikrinimų.
- 31 Vis dėlto Teisingumo Teismas dar nėra priėmęs sprendimo dėl Chartijos 49 straipsnio poveikio nacionalinės teisės nuostatų dėl lygtinio paleidimo pakeitimui.

- 32 Be to, kadangi vykdančioji valstybė privalo perduoti prašomą perduoti asmenį, reikia įvertinti, ar ši valstybė turi kompetenciją priimti sprendimą dėl argumentų, susijusių su bausmių skyrimo nuostatų, kurios gali būti taikomos išduodančiojoje valstybėje, nesuderinamumu su Chartijos 49 straipsnio 1 dalimi, nors ši valstybė neprivalo laikytis Chartijos ir Teisingumo Teismas yra nustatęs aukštus reikalavimus, susijusius su atsižvelgimu į pagrindinių teisių pažeidimo išduodančiojoje valstybėje narėje riziką.
- 33 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas laikosi nuomonės, kad privalo kreiptis į Teisingumo Teismą dėl kriterijų, kuriuos vykdančioji teisminė institucija turi taikyti, kad įvertintų, ar *nulla poena sine lege* principas gali būti pažeistas tokiomis aplinkybėmis, kai perdavimas nedraudžiamas nei pagal nacionalinę konstituciją, nei pagal EŽTK.
- 34 Tokiomis aplinkybėmis *Supreme Court* (Aukščiausiasis Teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„Ar tuo atveju, kai pagal [PBS] prašoma perduoti asmenį siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą dėl teroristinių nusikaltimų, o asmuo siekia pasipriešinti tokiam perdavimui, remdamasis tuo, kad, kaip jis teigia, taip bus pažeistas EŽTK 7 straipsnis ir [Chartijos] 49 straipsnio [1] dalis, nes jau po nusikaltimo, kurio padarymu jis įtariamas ir dėl kurio prašoma jį perduoti, padarymo dienos buvo priimta teisinė priemonė, kuria keičiama bausmės dalis, kurią reikės atlikti laisvės atėmimo vietoje, ir lygtinio paleidimo tvarka, ir kai susiklosčiusios šios aplinkybės:

- i) prašančioji valstybė (šiuo atveju Jungtinė Karalystė) yra EŽTK šalis ir <...> įgyvendina [EŽTK] savo vidaus teisėje;
- ii) Jungtinės Karalystės teismai <...> pripažino, kad aptariamų priemonių taikymas kaliniams, jau atliekantiems teismo paskirtą bausmę, yra suderinamas su [EŽTK];
- iii) bet kuris asmuo, įskaitant asmenį, kuris būtų perduotas, gali pateikti skundą Europos Žmogaus Teisių Teismui;
- iv) nėra jokio pagrindo manyti, kad prašančiojoje valstybėje nebūtų įgyvendintas koks nors Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimas;
- v) teismas įsitikinęs, kad neįrodyta, jog perdavimas susijęs su realia grėsme, kad bus pažeistas EŽTK 7 straipsnis ar Konstitucija;
- vi) nėra pagrindo manyti, kad perdavimui trukdo Chartijos 19 straipsnis;
- vii) Chartijos 49 straipsnis netaikomas teismo procesui ar nuosprendžio priėmimui;
- viii) nebuvo teigiama, kad yra koks nors pagrindas manyti, jog yra koks nors reikšmingas skirtumas taikant EŽTK 7 straipsnį ir Chartijos 49 straipsnį,

ar teismas, kurio sprendimas negali būti toliau apskundžiamas, kaip tai suprantama pagal SESV 267 straipsnio trečią pastraipą, atsižvelgdamas į Chartijos 52 straipsnio 3 dalį ir valstybių narių ir institucijų, privalančių vykdyti perdavimą pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 ir [PBS] nuostatas, tarpusavio pasitikėjimo ir tarpusavio pripažinimo pareigą, gali daryti išvadą, kad prašomas

perduoti asmuo neįrodė esant realų pavojų, kad jį perdavus bus pažeista Chartijos 49 straipsnio [1] dalis, ar vis dėlto toks teismas privalo atlikti tam tikrą papildomą tyrimą, o jei taip, koks yra tokio tyrimo pobūdis ir apimtis?“

Procesas Teisingumo Teisme

- 35 2024 m. balandžio 22 d. Nutartimi *Alchaster* (C-202/24, EU:C:2024:343) Teisingumo Teismo pirmininkas nusprendė šioje byloje taikyti Teisingumo Teismo procedūros reglamento 105 straipsnio 1 dalyje numatytą pagreitintą prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrą.

Dėl prejudicinio klausimo

- 36 Pirmiausia, kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvuose ir savo klausimo formuluotėje remiasi Pagrindų sprendimu 2002/584, reikia priminti, kad, kaip savo išvados 33 punkte pabrėžė generalinis advokatas, iš šio pagrindų sprendimo 1 straipsnio 1 dalies matyti, kad jo taikymo sritis apima tik valstybių narių išduotų Europos arešto orderių vykdymą. Darytina išvada, kad minėtu pagrindų sprendimu neregamentuojamas arešto orderių, kaip antai nagrinėjamų pagrindinėje byloje, vykdymas, nes juos Jungtinė Karalystė išdavė pasibaigus Susitarimo dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos 126 straipsnyje numatytam pereinamajam laikotarpiui – 2020 m. gruodžio 31 d.
- 37 Taigi reikia konstatuoti, kad savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar PBS, siejamas su Chartijos 49 straipsnio 1 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad tuo atveju, kai asmuo, dėl kurio pagal šį susitarimą išduotas arešto orderis, remiasi tuo, kad jo perdavimo Jungtinei Karalystei atveju kils pavojus, jog 49 straipsnio 1 dalis bus pažeista dėl tam tikro šiam asmeniui nepalankaus lygtinio paleidimo sąlygų pakeitimo, atlikto po to, kai minėtas asmuo tariamai padarė nusikalstamą veiką, už kurią yra persekiojamas, vykdančioji teisminė institucija tuo atveju, kai ji buvo atmetusi EŽTK 7 straipsnio pažeidimo riziką atsižvelgdama į Jungtinės Karalystės bendrai suteiktas EŽTK laikymosi garantijas ir į tai, kad tas pats asmuo turi galimybę pateikti skundą Europos Žmogaus Teisių Teismui, privalo tokios rizikos buvimą įvertinti prieš priimdama sprendimą dėl šio arešto orderio vykdymo.
- 38 Pirmiausia pažymėtina, kad net jei, formaliai vertinant, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas apribojo savo klausimą PBS išaiškinimu, ši aplinkybė nekliudo Teisingumo Teismui pateikti jam Sąjungos teisės išaiškinimą visais aspektais, kurie gali būti naudingi sprendimui to teismo nagrinėjamoje byloje priimti, neatsižvelgiant į tai, ar jis apie juos užsimena savo klausime (šiuo klausimu žr. 2023 m. balandžio 18 d. Sprendimo *E. D. L (Liga grindžiamas atsisakymo perduoti pagrindas)*, C-699/21, EU:C:2023:295, 29 punktą).
- 39 PBS 1 straipsnyje nurodyta, kad šiuo susitarimu, paisant kiekvienos Šalies autonomiškumo bei suvereniteto, nustatomas plataus masto Sąjungos ir Jungtinės Karalystės tarpusavio santykių gerovės ir geros kaimynystės erdvėje, kuriai būdingi bendradarbiavimu grindžiami glaudūs bei taikūs santykiai, pagrindas.

- 40 Šiuo tikslu PBS, kaip matyti iš jo 23 konstatuojamosios dalies, be kita ko, siekiama sustiprinti Sąjungos ir Jungtinės Karalystės saugumą, sudarant sąlygas bendradarbiauti nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, nustatymo ar patraukimo baudžiamojon atsakomybėn už jas ir bausmių vykdymo srityse, įskaitant apsaugą nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevenciją.
- 41 Šis konkretus tikslas, atitinkantis PBS 1 straipsnyje nurodytą bendrąją tikslą (šiuo klausimu žr. 2021 m. lapkričio 16 d. Sprendimo *Governor of Cloverhill Prison ir kt.*, C-479/21 PPU, EU:C:2021:929, 67 punktą), kaip nurodyta minėto susitarimo 522 straipsnio 1 dalyje, įgyvendinamas šio susitarimo trečioje dalyje.
- 42 Dėl šios trečiosios dalies bendrųjų taikymo sąlygų PBS 524 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad šioje dalyje nustatytas bendradarbiavimas grindžiamas ilgalaike Sąjungos, Jungtinės Karalystės ir valstybių narių pagarba demokratijai, teisei valstybei ir asmenų pagrindinių teisių ir laisvių, įskaitant nustatytąsias Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje ir EŽTK, apsaugai, taip pat toje konvencijoje nustatytą teisių ir laisvių įgyvendinimo šalies viduje svarba.
- 43 Tos pačios trečios dalies VII antraštinėje dalyje nurodyta, kad šiuo bendradarbiavimu pagal PBS 596 straipsnį siekiama tikslo užtikrinti, kad ekstradicijos sistema tarp valstybių narių ir Jungtinės Karalystės būtų grindžiama perdavimo pagal arešto orderį mechanizmu, laikantis šios antraštinės dalies sąlygų.
- 44 PBS 600 ir 601 straipsniuose numatyti atvejai, kuriais turi būti arba gali būti atsisakyta vykdyti remiantis šiuo susitarimu išduotą arešto orderį.
- 45 Be to, PBS 602 ir 603 straipsniuose numatytos taisyklės, susijusios atitinkamai su išimtimi dėl politinio nusikaltimo ir išimtimi dėl pilietybės, o šio susitarimo 604 straipsnyje apibrėžiamos garantijos, kurias išduodančioji valstybė turi suteikti ypatingais atvejais.
- 46 Nors jokioje PBS nuostatoje aiškiai nenumatyta, kad valstybės narės privalo vykdyti pagal šį susitarimą Jungtinės Karalystės išduotą arešto orderį, iš minėto susitarimo trečios dalies VII antraštinės dalies struktūros ir, be kita ko, atitinkamų to paties susitarimo 600–604 straipsnių funkcijų matyti, kad, kaip savo išvados 69 punkte pažymėjo generalinis advokatas, valstybė narė gali atsisakyti vykdyti tokį arešto orderį tik dėl su PBS susijusių priežasčių (pagal analogiją žr. 2023 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Sofiyska gradska prokuratura (Paeiliui išduoti arešto orderiai)*, C-71/21, EU:C:2023:668, 48 punktą).
- 47 Konkrečiau kalbant apie pagrindinėje byloje nagrinėjamą situaciją, pažymėtina, kad PBS 599 straipsnio 3 dalyje, be kita ko, konkrečiai numatyta, kad, atsižvelgiant į šio susitarimo 600 straipsnį, 601 straipsnio 1 dalies b–h punktus ir 602–604 straipsnius, valstybė negali atsisakyti vykdyti arešto orderio, išduoto, be kita ko, dėl terorizmo, kai už atitinkamas nusikalstamas veikas baudžiama laisvės atėmimu arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – bent dvylika mėnesių.
- 48 Nors iš to, kas išdėstyta, matyti, kad vykdančioji teisminė institucija iš principo privalo vykdyti tokį arešto orderį, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, vis dėlto PBS 524 straipsnio 2 dalyje pažymima, kad jokia šio susitarimo trečios dalies nuostata nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir teisės principus, visų pirma įtvirtintus EŽTK, o Sąjungos ir jos valstybių narių atveju – Chartijoje.

- 49 Ši 524 straipsnio 2 dalyje priminta pareiga laikytis Chartijos valstybėms narėms taikoma, kai jos priima sprendimą dėl asmens perdavimo Jungtinei Karalystei, nes sprendimu dėl tokio perdavimo įgyvendinama Sąjungos teisė, kaip tai suprantama pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį. Taigi valstybių narių vykdančiosios teisminės institucijos, priimdamos šį sprendimą, privalo užtikrinti, kad būtų paisoma pagrindinių teisių, pagal Chartiją suteikiamų asmeniui, dėl kurio pagal PBS išduotas arešto orderis, o aplinkybė, kad Chartija netaikoma Jungtinei Karalystei, šiuo klausimu neturi reikšmės (pagal analogiją žr. 2016 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 52 ir 53 punktus).
- 50 Prie šių teisių visų pirma priskiriamos teisės, kylančios iš Chartijos 49 straipsnio 1 dalies, kurioje, be kita ko, nustatyta, kad negali būti skiriama sunkesnė bausmė nei ta, kuri buvo taikoma nusikaltimo padarymo metu.
- 51 Dėl to esant grėsmei, kad bus pažeistos minėtos teisės, vykdančioji teisminė institucija, tinkamai išnaginėjusi situaciją, gali išimties tvarka nevykdyti Europos arešto orderio, išduoto remiantis PBS (pagal analogiją žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 59 punktą; 2023 m. sausio 31 d. Sprendimo *Puig Gordi ir kt.*, C-158/21, EU:C:2023:57, 72 punktą ir 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *GN (Vaiko interesais grindžiamas atsisakymo pagrindas)*, C-261/22, EU:C:2023:1017, 43 punktą).
- 52 Dėl tokio nagrinėjimo tvarkos Teisingumo Teismo jurisprudencijoje dėl Pagrindų sprendimo 2002/584 nurodyta, kad per Europos arešto orderio vykdymo procedūrą atliktas pagal Chartijos 4, 7, 24 ir 47 straipsnius garantuojamų pagrindinių teisių pažeidimo rizikos įvertinimas iš principo turi būti atliekamas per dvejų etapų nagrinėjimą, apimančią įvairiais kriterijais grindžiamą analizę, taigi šie etapai turi būti vykdomi vienas po kito (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 89–94 punktus; 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 60, 61 ir 68 punktus; 2023 m. balandžio 18 d. Sprendimo *E. D. L. (Liga grindžiamas atsisakymo perduoti pagrindas)*, C-699/21, EU:C:2023:295, 55 punktą ir 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *GN (Vaiko interesais grindžiamas atsisakymo pagrindas)*, C-261/22, EU:C:2023:1017, 46 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 53 Šiuo tikslu pirmajame nagrinėjimo etape vykdančioji teisminė institucija turi nustatyti, ar yra objektyvių, patikimų, tikslių ir tinkamai atnaujintų duomenų, įrodančių, kad išduodančiojoje valstybėje narėje egzistuoja reali rizika, kad viena iš šių pagrindinių teisių bus pažeista arba dėl sisteminių ar bendrų trūkumų, arba dėl trūkumų, susijusių su objektyviai identifikuojama asmenų grupe šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 89 punktą; 2023 m. sausio 31 d. Sprendimo *Puig Gordi ir kt.*, C-158/21, EU:C:2023:57, 102 punktą ir 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *GN (Vaiko interesais grindžiamas atsisakymo pagrindas)*, C-261/22, EU:C:2023:1017, 47 punktą).
- 54 Antrajame etape vykdančioji teisminė institucija turi konkrečiai ir tiksliai patikrinti, kiek šie po šio sprendimo pirmesniame punkte nurodyto nagrinėjimo pirmojo etapo konstatuoti trūkumai gali turėti įtakos asmens, dėl kurio išduotas arešto orderis, kalinimo sąlygoms ar jo vaikų priežiūrai ir ar, atsižvelgiant į šio asmens ir jo vaikų asmeninę padėtį, yra svarių ir pagrįstų priežasčių manyti, kad yra reali rizika, kad bus pažeistos minėtos šio asmens ar jo vaikų pagrindinės teisės (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 94 punktą; 2023 m. sausio 31 d. Sprendimo *Puig Gordi ir kt.*, C-158/21, EU:C:2023:57, 106 punktą; taip pat 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *GN (Vaiko interesais grindžiamas atsisakymo pagrindas)*, C-261/22, EU:C:2023:1017, 48 punktą).

- 55 Vis dėlto, kaip savo išvados 76 punkte iš esmės pažymėjo generalinis advokatas, reikalavimas atlikti tokį dviejų etapų nagrinėjimą negali būti taikomas per PBS pagrindu išduoto arešto orderio vykdymo procedūrą, vertinant Chartijos 49 straipsnio 1 dalies pažeidimo riziką.
- 56 Iš tiesų Pagrindų sprendime 2002/584 nustatyta supaprastinta ir veiksminga nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo sistema grindžiama tarp valstybių narių turinčiu egzistuoti dideliu tarpusavio pasitikėjimu ir tarpusavio pripažinimo principu, kuris, kaip matyti iš šio pagrindų sprendimo 6 konstatuojamosios dalies, yra valstybių narių teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose „kertinis akmuo“ (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 40 ir 41 punktus ir 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *GN (Vaiko interesais grindžiamas atsisakymo pagrindas)*, C-261/22, EU:C:2023:1017, 35 ir 36 punktus).
- 57 Pagal tarpusavio pasitikėjimo principą, be kita ko, reikalaujama, kad, kiek tai susiję su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, kiekviena valstybė pripažintų, jog, išskyrus atvejus, kai yra išimtinių aplinkybių, visos kitos valstybės narės paiso Sąjungos teisės ir ypač joje pripažintų pagrindinių teisių (šiuo klausimu žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Nuomonės 2/13 (*Sąjungos prisijungimas prie EŽTK*), EU:C:2014:2454, 191 punktą; taip pat 2023 m. sausio 31 d. Sprendimo *Puig Gordi ir kt.*, C-158/21, EU:C:2023:57, 93 punktą).
- 58 Taigi įgyvendindamos Sąjungos teisę valstybės narės pagal ją gali turėti pareigą daryti prielaidą, kad kitos valstybės narės paiso pagrindinių teisių, todėl jos neturi galimybės ne tik reikalauti, kad kita valstybė narė užtikrintų didesnę nacionalinę pagrindinių teisių apsaugą už tą, kurią garantuoja Sąjunga teisė, bet ir – išskyrus išimtinius atvejus – patikrinti, ar ta kita valstybė narė konkrečiu atveju tikrai paisė Europos Sąjungos garantuojamų pagrindinių teisių (šiuo klausimu žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Nuomonės 2/13 (*Sąjungos prisijungimas prie EŽTK*), EU:C:2014:2454, 192 punktą ir 2023 m. sausio 31 d. Sprendimo *Puig Gordi ir kt.*, C-158/21, EU:C:2023:57, 94 punktą).
- 59 Šiomis aplinkybėmis pareiga konstatuoti, kad yra trūkumų, kaip antai nurodytų šio sprendimo 53 punkte, prieš leidžiant konkrečiai ir tiksliai patikrinti, ar asmeniui, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, kyla realus pavojus, kad bus pažeista tam tikra pagrindinė teisė, siekiama, kad toks patikrinimas nebūtų atliekamas ne išimtiniais atvejais, todėl tai yra iš tarpusavio pasitikėjimo principo kylančios prielaidos, kad išduodančioji valstybė narė paisys pagrindinių teisių, pasekmė (šiuo klausimu žr. 2023 m. sausio 31 d. Sprendimo *Puig Gordi ir kt.*, C-158/21, EU:C:2023:57, 114–116 punktus).
- 60 Vykdam šią pareigą, be kita ko, galima užtikrinti atsakomybės paskirstymą tarp išduodančiosios ir vykdančiosios valstybių narių, kad būtų ir toliau laikomasi su pagrindinėmis teisėmis susijusių reikalavimų, kylančių iš visapusiško tarpusavio pasitikėjimo ir pripažinimo principų, kuriais grindžiamas Europos arešto orderio mechanizmo veikimas, taikymo (šiuo klausimu žr. 2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 46 punktą; 2023 m. sausio 31 d. Sprendimo *Puig Gordi ir kt.*, C-158/21, EU:C:2023:57, 72 ir 96 punktus ir 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *GN (Vaiko interesais grindžiamas atsisakymo pagrindas)*, C-261/22, EU:C:2023:1017, 43 punktą).
- 61 Taikant tarpusavio pasitikėjimo principą konkrečiai apibūdinami valstybių narių tarpusavio santykiai.

- 62 Šis principas iš tikrųjų grindžiamas pamatine prielaida, kad kiekviena valstybė narė dalijasi su kitomis valstybėmis narėmis daugeliu bendrų vertybių, kuriomis grindžiama Sąjunga, kaip pažymėta Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje, ir pripažįsta, kad kitos valstybės narės su ja dalijasi tomis vertybėmis (šiuo klausimu žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Nuomonės 2/13 (Sąjungos prisijungimas prie EŽTK), EU:C:2014:2454, 168 punktą).
- 63 Be to, minėtas principas Sąjungai ir jos valstybėms narėms iš esmės svarbus tuo, kad leidžia sukurti ir išlaikyti europinę erdvę be vidaus sienų (šiuo klausimu žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Nuomonės 2/13 (Sąjungos prisijungimas prie EŽTK), EU:C:2014:2454, 191 punktą).
- 64 Be to, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad galimybės patikrinti, ar kita valstybė narė konkrečiu atveju iš tikrųjų paisė Chartijoje įtvirtintų pagrindinių teisių, apribojimas ją suteikiant tik išimtiniais atvejais susijęs su Sąjungos pobūdžiu ir prisideda prie pusiausvyros, kuria ji grindžiama (šiuo klausimu žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Nuomonės 2/13 (Sąjungos prisijungimas prie EŽTK), EU:C:2014:2454, 193 ir 194 punktus).
- 65 Žinoma, neatmetama galimybė, kad tarptautiniu susitarimu galima užtikrinti aukštą valstybių narių ir tam tikrų trečiųjų šalių tarpusavio pasitikėjimo lygį.
- 66 Taigi Teisingumo Teismas nusprendė, kad taip yra valstybių narių ir Norvegijos Karalystės santykių atveju (šiuo klausimu žr. 2023 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Sofiyiskia gradska prokuratura (Paeiliui išduoti arešto orderiai)*, C-71/21, EU:C:2023:668, 32 ir 39 punktus).
- 67 Šios trečioji valstybės padėtis yra ypatinga, nes ji su Sąjunga palaiko privilegijuotus santykius, viršijančius paprastą ekonominę ir prekybos bendradarbiavimą, nes yra Europos ekonominės erdvės susitarimo šalis, dalyvauja bendroje Europos prieglobsčio sistemoje, įgyvendina ir taiko Šengeno *acquis* ir yra sudariusi su Sąjunga susitarimą dėl perdavimo tvarkos tarp Europos Sąjungos valstybių narių ir Islandijos bei Norvegijos, kuris įsigaliojo 2019 m. lapkričio 1 d (šiuo klausimu žr. 2021 m. kovo 17 d. Sprendimo *JR (Arešto orderis – Trečiosios šalies, EEE narės, priimtas apkaltinamasis nuosprendis)*, C-488/19, EU:C:2021:206, 60 punktą).
- 68 Be to, Teisingumo Teismas pabrėžė, pirma, kad šio susitarimo preambulėje susitariančiosios šalys išreiškė abipusį pasitikėjimą jų teisinių sistemų struktūra ir veikimu, taip pat jų gebėjimu užtikrinti teisingą bylos nagrinėjimą, ir, antra, kad minėto susitarimo nuostatos labai panašios į atitinkamas Pagrindų sprendimo 2002/584 nuostatas (šiuo klausimu žr. 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Ruska Federacija*, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 73 ir 74 punktus).
- 69 Vis dėlto šio sprendimo 66 punkte nurodytas argumentas, grindžiamas konkrečiais Sąjungos ir tam tikrų EEE valstybių narių santykiais, negali būti taikomas visoms trečiosioms valstybėms.
- 70 Konkrečiau kalbant apie PBS nustatytą tvarką, visų pirma reikia konstatuoti, kad šiuo susitarimu nenustatyti tokie privilegijuoti santykiai tarp Sąjungos ir Jungtinės Karalystės, kokie aprašyti šio sprendimo 67 ir 68 punktuose nurodytoje jurisprudencijoje. Visų pirma Jungtinė Karalystė nepriklauso Europos erdvei be vidaus sienų, kurią sukurti leidžiama, be kita ko, pagal abipusio pasitikėjimo principą.

- 71 Be to, nors iš PBS 524 straipsnio 1 dalies, minimos šio sprendimo 42 punkte, teksto matyti, kad Jungtinės Karalystės ir valstybių narių bendradarbiavimas grindžiamas ilgalaikė pagarba asmenų pagrindinių teisių ir laisvių apsaugai, šis bendradarbiavimas nepristatomas kaip grindžiamas atitinkamų valstybių tarpusavio pasitikėjimo išsaugojimu, buvusiu iki Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos 2020 m. sausio 31 d.
- 72 Galiausiai yra esminių skirtumų tarp PBS nuostatų, susijusių su šiame susitarime įtvirtinta perdavimo tvarka, ir atitinkamų Pagrindų sprendimo 2002/584 nuostatų.
- 73 Šiuo klausimu, be kita ko, reikia pažymėti, kad šiame pagrindų sprendime nėra išimčių, susijusių su politiniu nusikaltimų pobūdžiu ar prašomo perduoti asmens pilietybe, kuriomis remiantis būtų galima nukrypti nuo Europos arešto orderių vykdymo, esant situacijoms, panašioms į numatytąsias PBS 602 straipsnio 2 dalyje ir 603 straipsnio 2 dalyje. Tokios išimtys parodo šio susitarimo šalių nustatyto tarpusavio pasitikėjimo ribas.
- 74 Be to, minėtame pagrindų sprendime nėra nuostatos, panašios į PBS 604 straipsnio c punktą, kuriame aiškiai numatyta, kad jei yra pagrįstų priežasčių manyti, jog yra realus pavojus prašomo perduoti asmens pagrindinių teisių apsaugai, vykdančioji teisminė institucija, prieš nusprendama, ar vykdyti arešto orderį, atitinkamai gali reikalauti papildomų garantijų dėl elgesio su prašomu perduoti asmeniu po jo perdavimo.
- 75 Taigi pagal 604 straipsnio c punktą galima prašyti papildomų garantijų siekiant išsklaidyti abejones, susijusias su pagrindinių teisių paisymu išduodančiojoje valstybėje, kurių negalima atmesti remiantis Jungtinės Karalystės ir valstybių narių tarpusavio pasitikėjimu, ir šio mechanizmo įgyvendinimas nesiejamas, su sąlyga, kad prieš tai būtų nustatyti sisteminiai ar bendri trūkumai arba trūkumai, darantys konkretų poveikį objektyviai identifikuojamai asmenų grupei.
- 76 Tiesa, PBS 604 straipsnio c punkte aiškiai nenumatyta, kad vykdančioji teisminė institucija gali nevykdyti arešto orderio tuo atveju, jeigu jai nebuvo suteiktos papildomos garantijos arba jei gautų papildomų garantijų nepakanka, kad būtų galima atmesti priežastis, dėl kurių ji iš pradžių manė, jog yra realus pavojus prašomo perduoti asmens pagrindinių teisių apsaugai.
- 77 Vis dėlto, jei ši nuostata būtų aiškinama kitaip, joje numatytas mechanizmas taptų visiškai neveiksmingas.
- 78 Tuo remiantis darytina išvada, kad vykdančioji teisminė institucija, turinti priimti sprendimą dėl remiantis PBS išduoto arešto orderio, negali nurodyti perduoti prašomą perduoti asmenį, jeigu, konkrečiai ir tiksliai išnagrinėjusi šio asmens situaciją, mano, kad yra pagrįstų priežasčių, jog tuo atveju, jei šis asmuo būtų perduotas Jungtinei Karalystei, kiltų realus pavojus jo pagrindinių teisių apsaugai.
- 79 Taigi, kai asmuo, dėl kurio pagal PBS išduotas arešto orderis, šiai vykdančiajai teisminei institucijai nurodo, kad, jeigu bus perduotas Jungtinei Karalystei, kils Chartijos 49 straipsnio 1 dalies pažeidimo pavojus, minėta vykdančioji teisminė institucija negali, nepažeisdama šio susitarimo 524 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos pareigos gerbti pagrindines teises, nurodyti perduoti šį asmenį, jei, atlikusi tinkamą patikrinimą, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 51 punktą, konkrečiai nenustatė, ar yra pagrįstų priežasčių manyti, kad minėtam asmeniui gresia realus tokio pažeidimo pavojus.

- 80 Siekiant tai nustatyti, visų pirma svarbu pabrėžti, kad nors iš principo vien pareiškimų ir įsipareigojimų pagal tarptautines sutartis, garantuojančias pagrindinių teisių apsaugą, nepakanka, kad būtų užtikrinta tinkama apsauga nuo pagrindinių teisių ir laisvių pažeidimo grėsmės (šiuo klausimu žr. 2016 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 57 punktą), vykdančioji teisminė institucija vis dėlto turi atsižvelgti į tai, kad Jungtinė Karalystė ilgą laiką paisė asmenų pagrindinių teisių ir laisvių, be kita ko, įtvirtintų Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje ir EŽTK, kuri specialiai priminta PBS 524 straipsnio 1 dalyje, apsaugos, taip pat Jungtinės Karalystės teisėje numatytų ir įgyvendinamų nuostatų, skirtų EŽTK nustatytų pagrindinių teisių paisymui užtikrinti (pagal analogiją žr. 2018 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *RO*, C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, 52 punktą).
- 81 Vis dėlto aplinkybė, kad vykdančioji teisminė institucija jau atmetė EŽTK 7 straipsnio pažeidimo riziką, remdamasi Jungtinės Karalystės bendrai suteikiamomis EŽTK laikymosi garantijomis ir tuo, kad prašomas perduoti asmuo gali pateikti skundą Europos Žmogaus Teisių Teismui, savaime negali turėti lemiamos reikšmės.
- 82 Iš tikrųjų iš šio sprendimo 78 punkto matyti, kad pagal PBS 524 straipsnio 2 dalį ir 604 straipsnio c punktą, siejamus su Chartijos 49 straipsnio 1 dalimi, vykdančioji teisminė institucija privalo išnagrinėti visas reikšmingas aplinkybes, kad įvertintų numatomą prašomo perduoti asmens padėtį jį perdavus Jungtinei Karalystei, o tai reiškia, kad, skirtingai nuo šio sprendimo 52–54 punktuose numatyto nagrinėjimo dviem etapais, reikia tuo pačiu metu atsižvelgti tiek į šioje šalyje bendrai taikomas taisykles ir praktiką, tiek, jei netaikomi tarpusavio pasitikėjimo ir pripažinimo principai, į šio asmens individualios situacijos ypatumus.
- 83 Vadinas, kaip savo išvados 78 ir 79 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, vykdančioji teisminė institucija turi atlikti savarankišką vertinimą, atsižvelgdama į Chartijos nuostatas, ir negali atsižvelgti tik į šio sprendimo 27 punkte nurodytą *Supreme Court of the United Kingdom* (Jungtinės Karalystės Aukščiausiasis Teismas) jurisprudenciją arba į šio sprendimo 28 punkte nurodytas šios valstybės teismų sistemos teikiamas bendrąsias garantijas.
- 84 Šiomis aplinkybėmis galimas realaus pavojaus, kad atitinkamą asmenį perdavus Jungtinei Karalystei bus pažeista Chartijos 49 straipsnio 1 dalis, konstatavimas turi būti pagrįstas pakankamais faktiniais duomenimis (pagal analogiją žr. 2022 m. vasario 22 d. Sprendimo *Openbaar Ministerie (Išduodančiojoje valstybėje narėje pagal įstatymą įsteigtas teismas)*, C-562/21 PPU ir C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 60 ir 61 punktus).
- 85 Taigi vykdančioji teisminė institucija, remdamasi PBS 524 straipsnio 2 dalimi ir 604 straipsnio c punktu, siejamais su Chartijos 49 straipsnio 1 dalimi, gali atsisakyti vykdyti arešto orderį tik tuo atveju, jeigu, atsižvelgdama į prašomo perduoti asmens individualią padėtį, turi objektyvių, patikimų, tikslių ir tinkamai atnaujintų duomenų, įrodančių, kad esama realaus pavojaus, kad bus pažeista šio 49 straipsnio 1 dalis (pagal analogiją žr. 2016 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 59 punktą ir 2018 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *RO*, C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, 61 punktą).
- 86 Antra, pagal PBS 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą savitarpio pagalbos pareigą vykdančioji teisminė institucija, nagrinėdama galimą Chartijos 49 straipsnio 1 dalies pažeidimo pavojų, turi visapusiškai pasinaudoti šiame susitarime numatytomis priemonėmis, kad paskatintų savo ir išduodančiosios teisminės institucijos bendradarbiavimą.

- 87 Šiuo klausimu PBS 613 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad, jei vykdančioji teisminė institucija mano, jog išduodančiosios valstybės praneštos informacijos nepakanka sprendimui dėl perdavimo priimti, ji paprašo skubiai perduoti būtiną papildomą informaciją, visų pirma susijusią su PBS 604 straipsniu.
- 88 Vadinasi, ši teisminė institucija privalo skubiai prašyti pateikti bet kokią papildomą informaciją, kuri, kaip ji mano, yra būtina priimant sprendimą dėl asmens, dėl kurio remiantis PBS išduotas arešto orderis, perdavimo.
- 89 Taigi, kadangi didelio pavojaus, kad bus pažeista Chartijos 49 straipsnio 1 dalis, nustatymas būtinai grindžiamas išduodančiosios valstybės teisės analize, vykdančioji teisminė institucija negali daryti tokios išvados, prieš tai nepaprašiusi išduodančiosios teisminės institucijos suteikti informacijos apie šios teisės normas ir tai, kaip jos gali būti taikomos individualiai prašomo perduoti asmens situacijai, nes priešingu atveju būtų pažeista PBS 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga geranoriškai teikti savitarpio pagalbą.
- 90 Kita vertus, pagal PBS 604 straipsnio c punktą vykdančioji teisminė institucija turi prašyti suteikti papildomas garantijas, jeigu mano, kad yra pagrįstų priežasčių manyti, jog esama realaus pavojaus, kad bus pažeista Chartijos 49 straipsnio 1 dalis.
- 91 Taigi vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti pagal PBS išduotą arešto orderį, savo sprendimą pagrįsdama tokio pavojaus buvimu, tik tuo atveju, jei vykdančioji teisminė institucija paprašė papildomų garantijų ir negavo pakankamų garantijų jos iš pradžių nustatytai Chartijos 49 straipsnio 1 dalies pažeidimo rizikai atmesti.
- 92 Trečia, kiek tai konkrečiai susiję su Chartijos 49 straipsnio 1 dalies taikymo sritimi, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad Chartijos 49 straipsnyje numatytos bent jau tos pačios garantijos kaip ir EŽTK 7 straipsnyje, į kurias pagal Chartijos 52 straipsnio 3 dalį reikia atsižvelgti kaip į užtikrinančias minimalią apsaugą (šiuo klausimu žr. 2017 m. kovo 28 d. Sprendimo *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 164 punktą; 2017 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *M.A.S. ir M.B.*, C-42/17, EU:C:2017:936, 54 punktą; 2021 m. vasario 2 d. Sprendimo *Consob*, C-481/19, EU:C:2021:84, 37 punktą ir 2022 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *DELTA STROY 2003*, C-203/21, EU:C:2022:865, 46 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 93 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad pagal Jungtinės Karalystės teisės aktus, priimtus po to, kai buvo tariamai padarytos pagrindinėje byloje nagrinėjamos nusikalstamos veikos, tam tikras su terorizmu susijusias nusikalstamas veikas, panašias į tas, dėl kurių įtariamasis MA, padaręs asmenys gali būti lygtinai paleisti į laisvę tik tuo atveju, jeigu tai patvirtino specializuota institucija, ir tik atlikę du trečdalius savo bausmės, nors pagal ankstesnę tvarką buvo numatytas automatiškas lygtinis paleidimas nuteistajam atlikus pusę bausmės.
- 94 Iš Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijos matyti, kad pagal EŽTK 7 straipsnį reikia atskirti priemonę, kuri iš esmės yra „bausmė“, ir priemonę, susijusią su bausmės „vykdymu“ arba „taikymu“. Taigi, kai priemonės pobūdis ir tikslas yra susiję su atleidimu nuo bausmės arba lygtinio paleidimo sistemos pakeitimu, ši priemonė nėra sudedamoji „bausmės“ dalis, kaip tai suprantama pagal šį 7 straipsnį (2013 m. spalio 21 d. EŽTT sprendimo *Del Río Prada prieš Ispaniją*, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, 83 punktas).

- 95 Kadangi praktiškai ne visada galima aiškiai atskirti priemonę, kuri yra „bausmė“, nuo priemonės, susijusios su bausmės „vykdymu“, siekiant priimti sprendimą dėl to, ar priemonė, kurios imtasi vykdant bausmę, susijusi tik su jos vykdymo tvarka, ar, priešingai, daro poveikį jos taikymo sričiai, kiekvienu atveju reikia išsiaiškinti, ką realiai skirta „bausmė“ reiškia pagal vidaus teisę atitinkamu laikotarpiu, arba, kitaip tariant, koks buvo jos pobūdis (2013 m. spalio 21 d. EŽTT sprendimo *Del Río Prada prieš Ispaniją*, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, 85 ir 90 punktai).
- 96 Šiuo klausimu Europos Žmogaus Teisių Teismas neseniai patvirtino, kad aplinkybė, jog dėl to, kad lygtinio paleidimo po apkaltinamojo nuosprendžio galimybė atsiranda praėjus ilgesniam laikui, kalinamųjų padėtis gali pablogėti, buvo susijusi su bausmės vykdymu, o ne su pačia bausme, todėl iš tokios aplinkybės nebuvo galima daryti išvados, jog skirta bausmė yra didesnė už tą, kurią paskyrė bylą iš esmės nagrinėjęs teismas (2021 m. rugpjūčio 31 d. EŽTT sprendimo *Devriendt prieš Belgiją*, CE:ECHR:2021:0831DEC003556719, 29 punktas).
- 97 Taigi bausmės vykdymo priemonė su Chartijos 49 straipsnio 1 dalimi bus nesuderinama tik tuo atveju, jei dėl jos pasikeis pačios bausmės, skirtinos atitinkamos nusikalstamos veikos padarymo metu, apimtis ir dėl to bus bausmė bus griežtesnė nei ta, kuri buvo numatyta iš pradžių. Jeigu bet kuriuo atveju taip nėra, kai šia priemone tik pratęsimas laikotarpis, po kurio galima tikėtis lygtinio paleidimo, ji gali būti kitokia, be kita ko, tuo atveju, jei minėta priemone iš esmės panaikinama lygtinio paleidimo galimybė arba jeigu ji yra viena iš priemonių, dėl kurių sugriežtinamas iš pradžių numatytos bausmės pobūdis.
- 98 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad PBS 524 straipsnio 2 dalis ir 604 straipsnio c punktas, siejami su Chartijos 49 straipsnio 1 dalimi, turi būti aiškinami taip, kad tuo atveju, kai asmuo, dėl kurio pagal šį susitarimą išduotas arešto orderis, remiasi tuo, kad jo perdavimo Jungtinei Karalystei atveju kils pavojus, kad 49 straipsnio 1 dalis bus pažeista dėl tam tikro jam nepalankaus lygtinio paleidimo sąlygų pakeitimo, atlikto po to, kai jis tariamai padarė nusikalstamą veiką, už kurią yra persekiojamas, vykdančioji teisminė institucija tuo atveju, kai buvo atmetusi EŽTK 7 straipsnio pažeidimo riziką atsižvelgdama į Jungtinės Karalystės bendrai suteiktas EŽTK laikymosi garantijas ir į tai, kad tas pats asmuo turi galimybę pateikti skundą Europos Žmogaus Teisių Teismui, privalo tokios rizikos buvimą įvertinti prieš priimdama sprendimą dėl šio arešto orderio vykdymo. Atlikusi tyrimą ši vykdančioji teisminė institucija turės atsisakyti vykdyti minėtą arešto orderį tik tuo atveju, jei, paprašiusi išduodančiosios teisminės institucijos papildomos informacijos ir garantijų, gautų objektyvių, patikimų, tikslių ir tinkamai atnaujintų duomenų, patvirtinančių, kad yra realus pavojus, kad bus pakeista pačios bausmės, kuri grėsė nusikalstamos veikos padarymo metu, apimtis ir dėl to bus skirta sunkesnė bausmė nei ta, kuri buvo numatyta iš pradžių.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 99 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo

524 straipsnio 2 dalis ir 604 straipsnio c punktas, siejami su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 49 straipsnio 1 dalimi,

turi būti aiškinami taip:

tuo atveju, kai asmuo, dėl kurio pagal šį susitarimą išduotas arešto orderis, perdavimo Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei atveju remiasi šio 49 straipsnio 1 dalies pažeidimo pavojumi, dėl tam tikro šiam asmeniui nepalankaus lygtinio paleidimo sąlygų pakeitimo, atlikto po to, kai jis tariamai padarė nusikalstamą veiką, už kurią yra persekiojamas, vykdančioji teisminė institucija tuo atveju, kai buvo atmetusi Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, pasirašytos Romoje 1950 m. lapkričio 4 d., 7 straipsnio pažeidimo riziką atsižvelgdama į Jungtinės Karalystės bendrai suteiktas šios konvencijos laikymosi garantijas ir į tai, kad tas pats asmuo turi galimybę pateikti skundą Europos Žmogaus Teisių Teismui, privalo tokios rizikos buvimą įvertinti prieš priimdama sprendimą dėl šio arešto orderio vykdymo. Atlikusi tyrimą ši vykdančioji teisminė institucija turės atsisakyti vykdyti minėtą arešto orderį tik tuo atveju, jei, paprašiusi išduodančiosios teisminės institucijos papildomos informacijos ir garantijų, gaus objektyvių, patikimų, tikslių ir tinkamai atnaujintų duomenų, patvirtinančių, kad yra realus pavojus, kad bus pakeista pačios bausmės, kuri grėsė nusikalstamos veikos padarymo metu, apimtis ir dėl to bus skirta sunkesnė bausmė nei ta, kuri buvo numatyta iš pradžių.

Parašai.